

H11 - Ad libitum vådfodring af smågrise

Ad libitum fodring sikrer, at grisene får den mængde foder, der passer til ædelysten. Den indtastede foderkurve skal passe til ædelysten.

1. Opsætning af anlægget

- Fodercomputeren beregner mængden af foder, der skal blandes op, ud fra foderkurven og grisenes antal og vægt. Derfor er det vigtigt, at kurven passer til grisene.
- Efter fodringen må restmængden i tanken maksimalt være 200 kg.
- Tast en tilladt afvigelse på + 20 % fra kurven.
- En ædeplads skal være minimum 22 cm. Der kan være 5 grise om en ædeplads.
- Føleren placeres 1½ - 3 cm fra krybbebund.
- Grisene måltidsfodres i fire perioder a 2-3 timer f.eks. fra kl. 7, 11, 16 og 19.
- Dagsrationen fordeles ligeligt ved hver fodring.
- Grisene skal have ædt op ca. 45 minutter efter foderperioden.
- Føleren i krybben registrerer hyppigt (hver 5.-7. minut), om krybben er tom i starten af foderperioden og sjældnere (ca. hver 15 min) efter ca. en halv time.
- Der er forskelle på de forskellige anlægs justeringsmuligheder.

[Se i minimanual afsnit 12, hvordan ad libitum fodring justeres i din fodercomputer](#)

2. Start med tørfoder og gå langsomt over på vådfoder

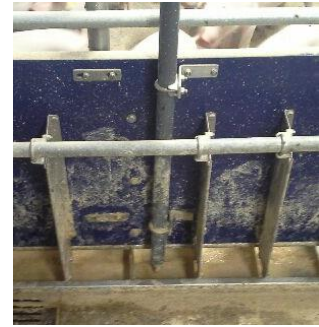
- Fravænningsblandingen udfodres som tørfoder i langkrybbe 3-4 gange dagligt de første ca. 14 dage. Alle grise skal kunne æde samtidigt. Alternativt anvendes vådfoder/opblødt foder.
- **Fra dag 14** startes med vådfoder. Start med en lille fodermængde, ca. 10 liter pr. foderperiode, så grisene har ædt op 15 min. efter hver foderperiode. Over de næste 5 dage øges fodermængden gradvist efter hvor hurtigt, der ædes op.
- **Fra dag 18** får alle stier vådfoder i styrede mængder. Der øges gradvist til ad libitum.
- **Fra dag 20** anvendes kun vådfoder.

3. Kontrolpunkter

- Se dagligt i fodercomputeren, om der er stier, der ikke er fodret, eller har fået under 50 % af det ønskede.
- Hvis der er stier, der ikke er fodret, kan det skyldes et behov for rengøring af føleren.
- Der skal minimum blandes samme mængde foder, som den restmængde, der står i rør + tank (maks. 50 % restmængde). Ellers kan der ske uønsket fermentering, der giver nedsat ædelyst og produktivitet.

4. Fasefodring

- Fodring med flere faser kræver restløst anlæg.

Når føleren er monteret for højt i forhold til krybbens bund, vil der stå for meget foder i krybben.

Der er ca. 2,5 kg foder pr. meter 63 mm rør.

Der er ca. 1,5 kg foder pr. meter 50 mm rør.

Kommentarer til H11 - Ad libitum vådfodring af smågrise

1. For at sikre tilstrækkelig foderoptagelse skal foderperioderne samlet være på minimum 8 timer i døgnet.

De forskellige anlæg stopper på forskellige måder, se derfor i mimimanualen afsnit 12, hvordan du styrer ad libitum periodernes længde i dit anlæg.

Nogle anlæg laver genblandinger, hvis foderkurven er for lav og der derfor er behov for mere foder, end der blev blandet i første omgang. Dette kan give problemer med meget små blandinger og tage lang tid. Sørg for, at der blandes en passende mængde foder, dog uden at der er mere end 200 kg i restmængde efter udfodringen. Dette gøres ved at justere på foderkurven. Hvis foderkurven passer til dyrenes appetit, bør genblandingsfunktionen slås fra.

Foderportionens størrelse ved den enkelte dosering bør være tilpasset dyrenes størrelse.

I varme perioder kan det være en mulighed at ændre fordelingen af dagsrationen, så der udfodres større mængder morgen og aften og mindre, når der er varmt, f.eks. 28 % kl. 7.00, 22 % kl. 11.00, 22 % kl. 16.00 og 28 % kl. 19.00.

Sørg for, at ad libitum følerne sidder minimum 3 cm fra inventaret, så der ikke kommer forbindelse og dermed ikke bliver kaldt på foder, selv om krybben er tom.

2. I de første 14 dage efter fravæning er grisenes appetit ofte så lille, at der er risiko for, at der står for stor restmængde i krybberne imellem fodringerne.

En startblanding bliver brugt med så lille mængde, at den procentvise restmængde i rør og tank bliver for stor, og foderet dermed bliver for surt og smager dårligt.

Derfor anbefales det, at der fodres med tørfoder i de første 14 dage efter fravæning, og at overgangen til vådfoder sker gradvist. Dette skal naturligvis tilpasses forholdene i den enkelte besætning.

3. Et ad libitum vådfodringsanlæg kan ikke fodre grisene korrekt, uden at det kontrolleres, om fodermængden passer til dyrene, og om der udfodres den ønskede mængde.

Ved at se i computeren, om der er ventiler, der afviger meget fra den ønskede mængde og sammenholde dette med det, man ser i stalden, er det nemt at få et overblik over, om der er ventiler, der ikke virker som de skal.

4. Fasefodring til smågrise bør ikke praktiseres i et traditionelt vådfodringsanlæg, da det vil give små foderblandinger og dermed stor restmængde i forhold til den opblandede mængde.

Restløse anlæg kan lave fasefodring, men vær opmærksom på, om fodermængden i den enkelte blanding bliver for lille til at opnå tilstrækkelig blandesikkerhed og om der bliver meget brugtvand, der skal bruges i andre blandinger.